

Силабус
освітнього компоненту ОК 1.09
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Інформатика

Назва дисципліни:	Інформатика
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність:	193 Геодезія та землеустрій
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Геодезія та землеустрій
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2191
Рік навчання:	1
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра інформатики та прикладної математики
Мова викладання:	українська,
Керівник курсу:	Козачок Лариса Миколаївна, ст. викладач
Контактний телефон:	057-707-37-74
E-mail:	informatik@khadi.kharkov.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою формування у студентів знань, вмінь та навичок, необхідних для раціонального використання засобів сучасних інформаційних технологій при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням, передаванням, використанням при вирішенні задач за спеціальністю; ознайомлення студентів із роллю нових інформаційних технологій у сучасному виробництві, науці, з перспективами розвитку обчислювальної техніки; започаткування основи інформаційної культури студентів.

Предмет: теоретичні та методологічні основи, методичні положення наукових напрямків досліджень з використанням інформаційних технологій, методи і апаратно-програмні засоби комп'ютерних і інформаційних технологій.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

обґрунтування і представлення єдиних теоретико-методологічних основ інформатики;

формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій»;

формування напрямків удосконалення і розвитку інформаційних технологій для геодезичних досліджень;

формування навичок організації самостійної науково-дослідницької роботи і презентації результатів наукових досліджень.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

ОК 1.05 Інженерна та комп'ютерна графіка.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.

СК07. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

РН09. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

РН10. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері геодезії та землеустрою.

РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК. Інформатика та інформатизація. Поняття інформації і основні інформаційні процеси.	2	1
	ЛР. Вивчення функцій та робота з текстовим процесором MS Word програмного пакету MS Office.	4	2
	СР. Вивчення матеріалу теми 1. Вимірювання інформації та її кодування.	6	11
2	ЛК. Архітектура комп'ютера, апаратне забезпечення ПК. Структура та компоненти програмного забезпечення сучасного комп'ютера.	2	1
	ЛР. Основні поняття і прийоми роботи в табличному процесорі MS Excel програмного пакету MS Office.	4	–
	СР. Вивчення матеріалу теми 2. Системні програми і утиліти. Прикладні програми.	6	11
3	ЛК. Операційна система Windows. Файлова система. Загальні відомості про текстовий редактор MS Word.	2	–
	ЛР. Робота з функціями та формулами у табличному процесорі Excel.	4	2
	СР. Вивчення матеріалу теми 3. Форматування документів. Списки та формули у MS Word.	5	10
4	ЛК. Табличний процесор MS Excel. Інтерфейс, введення даних та обчислення.	2	–
	ЛР. Аналіз даних за допомогою графіків і діаграм.	4	–
	СР. Вивчення матеріалу теми 4. Використання функцій у MS Excel.	5	10
5	ЛК. Створення і оформлення графіків і діаграм у MS Excel.	2	–
	ЛР. Аналіз даних за допомогою графіків і діаграм у MS Excel. Знайомство с системою комп'ютерної математики Mathcad.	4	2
	СР. Вивчення матеріалу теми 5. Використання функцій у MS Excel.	5	10

6	ЛК. СКМ Mathcad. Математичні вирази. Арифметичні оператори.	2	–
	ЛР. Робота у СКМ Mathcad з векторами та матрицями.	4	–
	СР. Вивчення матеріалу теми 6. Табуляція функцій. Спеціальні обчислення у Mathcad. Символьні обчислення у Mathcad.	5	10
7	ЛК. Агоритмізація обчислювальних процесів. Основні компоненти мови програмування Visual Basic.	2	–
	ЛР. Проектування у середовищі Visual Basic додатків, що автоматизують лінійні обчислювальні процеси.	4	–
	СР. Вивчення матеріалу теми 7. Запис математичних виразів та функцій за допомогою мови програмування Visual Basic.	5	10
8	ЛК. Середовище проектування програмних додатків Visual Basic.	2	–
	ЛР. Проектування у середовищі Visual Basic додатків, що автоматизують розгалужені обчислювальні процеси.	4	–
	СР. Вивчення матеріалу теми 8. Запис математичних виразів та функцій за допомогою мови програмування Visual Basic.	5	10
Усього	ЛК.	16	2
	ЛР	32	6
	СР	42	82

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- словесний метод (лекція);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою;
- відео-метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання практичних робіт.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання,

не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;

– «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік).

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється:

– за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 2.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і лабораторних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf) – у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1 Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання / О.П. Буйницька К.: Центр навчальної літератури, 2019. 240 с.

2 Bubica, Nikolina. Proposal of NATIONAL CURRICULUM INFORMATICS. Computer science and ICT. 2016. 287 p.

3 Основи інформатики та обчислювальної техніки: підручник /В.Г. Іванов, В.В. Карасюк, М.В. Гвозденко; за заг. ред. В.Г. Іванова. Х.: Право, 2016. 312 с.

4 Сучасні інформаційні системи і технології: конспект лекцій / В.Г. Іванов, С.М. Іванов, В.В. Карасюк та ін.; за заг. ред. В. Г. Іванова, В. В. Карасюка. Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. 347 с.

5 Основи Інтернет-технологій: підруч. / В.М. Бредіхін, В.В. Карасюк, О.В. Карпучін, Ю.В. Міщераков; за ред. О.В. Карпучіна. Х.: Компанія СМІТ, 2018. 384 с.

6 Комп'ютерна техніка та програмування : Підручник / В.М. Сидоренко.: КНЕУ. 2017. 328 с.

7 Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. Посіб. за ред. О.І. Пушкаря. К.: Видавничий центр «Академія», 2018. 271 с.

8 Sinha, Utkal. Computer Science Formula Book. Elsevier. 2014. 156 p.

9 Beckmann, Astrid. Mathematik in Kooperation mit Informatik Interdisciplinary Mathematics. Fächerübergreifender Mathematikunterricht. 2017. 138 p.

10 Tarek Sobh, Khaled Elleithy. Innovations and Advances in Computing, Informatics, Systems Sciences, Networking and Engineering. Lect. Notes Electrical Eng. Springer International Publishing. 2018. 375 p.

Додаткові джерела:

1 Дистанційний курс:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2191>

2 <http://laborsta.ilo.org> – «LABORASTA: ILO Bureau of Statistics Databases»

3 www.interscience.wiley.com

4 <https://www.mathworks.com>

5 <https://www.mathcad.com>

Розробник силабусу
навчальної дисципліни:

підпис

Лариса КОЗАЧОК

Завідувач каф.

підпис

Андрій ЛЕВТЕРОВ

Гарант освітньо-професійної
програми

підпис

Анжеліка БАТРАКОВА

Завідувач каф. ПДГІЗ

підпис

Євген ДОРОЖКО